

Romanje grofiča Harolda (Lord Byron)

V ospredju je oseba višjega sloja

Lirska epska pesnitev (opisovanje narave + njegova čustva)

Byronizem [poudarjanje svetoboljnosti]

Izrazito romantične ideje : melanholično svetobolje, spoznanje nasprotij med ideali in realnostjo

*Samota:

- Motiv narave, ki jo občuduje
- Počuti se kot tujec (duhovna osamljenost)
- Rima opozarja na **motivni preskok** (zadnja dva verza- dilema, sporočilo)

*Renski gradovi:

- V njih prepozna nekaj mogočnega, vendar zapuščenega(NEMINLJIVOST)
- Epsko (opisuje gradove)
- V morju in samoti izpove svoje svet, tukaj pa le opisuje zgodovino
- NASPROTJE MED NARAVO IN ČLOVEKOM. (minljivost)**

*Morje :

- Opisuje notranji svet : nemiren, spremenljivih čustev
- Morje in njegova čustva se vzporedno spreminjajo
- Opisuje odnos med morjem (družba) in človekom (ki je nemočen, moč ima le na kopnem)

*Slovo :

- Poslavlja se od življenja
- **Bil je v sporu z okolico,saj se ni čutil del okolja**
- ni se ponižal (...v prahu ril s koleni)
- ni govoril v prazno(..raglja)
- ni se pretvarja in bil je samosvoj
- zaprl se je v svoj svet in izginil kot,da ga sploh en bi bilo.
- pride do **ODTUJITVE**(odstop iz sveta)- ni dobredna smrt
- 2kitica
- želi si častnega slovesa
- privzdigne se v osebo, ki še vedno verjame
- PREOBRAT** : svoj problem vidi kot rešljivega
- **optimistično zaključni konflikt** (redkost)

*Testament:

- Obračun z življenjem je optimističen[verzni prestop-omeči:zameči]
- Lirska pesem (izpove notranji svet, byronizem, predanost čustvom)
- Lirski subjekt ne obžaluje preteklosti, tudi prihodnosti se ne boji.

FAUST(Johann Wolfgang Goethe):

-Prodal svojo dušo

-dramsko besedilo namenjeno branju

-FAUST(nadpovprečen,ima voljo,strast,... ,išče odgovore na človekova vprašanja o dobrem in zlu,skuša potešiti slo,..)

-v drugem delu postane sočlovek, zaradi svoje dobrodušnosti se reši mefistovega vpliva

LORELAJ(Heinrich Heine) :

- lirska balada(V ospredju je pesnikova osebna ljubezenska izkušnja)
- Spominja na ljudsko pesem(ljudska pesniška sredstva ...+romantični motivi)
- sporočilo : človeka ljubezen zaslepi
- demonična sila (omamna in uničujoča)
- motiv nesrečne ljubezni

JADRO(Mihail Jurjevič Lermontov):

- Antitetična zgradba kitic**(tujina-doma , išče-pustila)
- lirski subjekt je pasiven in miren, vendar si želi aktivnega življenja
- Jadro je prisposoda za človeka(do neke mere ga lahko usmerjamo, ne pa popolnoma)
- tema : bivanjska
- sporočilo: ker je pasiven rešitev samo pričakuje, zanjo ni pripravljen nič narediti.
- prva dva verza(zunanje dogajanje) + zadnje dva (notranji svet)
- **antični motiv** morja in čolna(nemočen, odvisen od morja)

SAM SEBI (Giacomo Leopardi) :

- Lirski subjekt je aktiven , razum pravi srcu naj se ne obremenjuje, vendar to zanj ni rešitev(mora se povzdigniti nad probleme, težave,ljudi)
- tretje osebni lirski subjekt – nagovarja srce
- sporočilo : spoznanje,da ni na svetu ničesar za kar bi bilo vredno živeti in trpeti
- FATALIZEM** (vdanost v usodo)
- V zadnjih verzih spremeni odnos, srce razumu naroča naj se privzdigne nad vse te ničvredneže
- "**Raje sem nesrečen kakor pa majhen**" raje je nesrečen, kakor pa podrejen

KROKAR(Edgar Allan Poe):

- Izrazit simbolizem
- motivika grozljivih in kriminalnih elementov
- element dramatike : DVOGOVOR
- Krokar (temačnost, pojavlja se v lirski pesmi z pripovedno noto).
- sporočilo : Krokar je simbol večnega žalostnega spomina na umrlo lepoticu.
- Romantično občutje : vizija, da prihaja nekaj groznega
- pesem je temačna in grozljiva (polna turobnosti in svetobolja)
- Izraziti zvoki – rima [grozljivo pričakovanje]
- Poosebitev nesreče in upa v 11. Kitici (velika začetnica)

MASKA RDEČE SMRTI (Edgar Allan Poe):

- Grozljivo-fantastična novela
- Psihološko zasnovana pripoved(v podzavesti razmišljamo kaj je gnalo princa za smrtjo)
- Spomni nas na Dekameron (prav tako pobeg zaradi kuge)
- Rdeča smrti- kliče na pozornost
- Sedem sob (pravljичno število)
- Ebenovinasta ura (tiktaka in spominja na minljivost – napoveduje propad)
- Krokarjev mit (V nordijski mitologiji se krokar pojavi kot sel glavnega boga Odina , ki preverja kako se stvari dogajajo na Zemlji + napoveduje prihodnost).

EVROPSKA ROMANTIKA :

Prešeren : "Življenje je ječa, čas v nji rabelj hudi"

Puškin: " Dar brezplodni, dar slučajni // to življenje je čemu"

Lermontov : " Življenje, če le si ogleda ga hladna zavest, // klavrna bruka in bedasta šala.

Temelj romantike : (1800 – 1830)

- Nasprotje optimizmu razsvetljenstva in vere v razum, ki vse obvlada
- Odpor proti urejenemu klasicizmu in razumu razsvetljenstva
- odkriva **protislovnost**

Vrednote in značilnosti:

- Glavna vrednota : **LEPOTA** (čutna & duhovna)
- romantičen človek (notranje bogat,plemenit,poln čustev, v sporu z družbo,..)

Izhodi iz pesimizma :

- fatalizem(vdanost v usodo)
  - vztrajanje/resignacija
  - beg v svetlejšo preteklost
- (Optimističen razkol)

Zvrsti in vrste :

Lirika[Ljubezenske pesmi,elegije,...]

Epika [Verzna pesem,daljša pesnitve, pisemski roman]

Dramatika [Predvsem zgodovinske drame]s